

ANKARA-KEÇİÖREN BELEDİYESİ'NİN SOSYAL BELEDİYECİLİK UYGULAMALARI AÇISINDAN İNCELENMESİ:

2015-2019 DÖNEMİ ÖRNEĞİ

Ahmed HAMEED, ahmedrahman753@yahoo.com

Fatma Merve İNAN, merveinann06@gmail.com

Doç. Dr. Abdulkadir DEVELİ, a.kadirdeveli@yahoo.com

ÖZ

Yerel yönetimler, yerel sınırlar içerisinde halkın ortak ihtiyaçlarını yerine getirmekle görevli olduğu kadar iktisadi anlamda da kentsel kaynakların adil ve eşit bir şekilde dağılımını sağlayan kurumlardır. “ Sosyal Belediyecilik” olgusu, sosyal devletin yereldeki karşılığı olarak belediyelere, klasik olarak adlandırabileceğimiz temel hizmetlerin sunulmasının yanı sıra sosyal sorunların çözümünde de sorumluluklar yüklemektedir. Böylece, sosyal refah kalitesi yüksek bir ortamda insanların yaşamasına olanak sağlanmaktadır.

Bu araştırmada Keçiören Belediyesinin sosyal belediyecilik faaliyetleri incelenmiştir. Belediyenin sosyal belediyecilik faaliyetlerinde önemli görevler üstlendiği anlaşılmıştır. Bununla birlikte kimi eksiklikler olduğu da görülmüştür. Zaman içinde bu eksikliklerin de giderileceği düşünülmektedir.

Sonuç olarak Keçiören Belediyesi'nin sosyal belediyecilik alanında yaptığı faaliyetler ve gerçekleştirdiği projelerle dezavantajları grupların hayatını kolaylaştırdığı, refahlarına katkıda bulunduğu, bu yönde diğer belediyelere örnek teşkil edecek projeler geliştirdiği ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Belediyecilik, Keçiören Belediyesi, Sosyal Hizmet, Yerel Yönetimler.

ANKARA-KEÇİÖREN MUNICIPALITY INVESTIGATION IN TERMS OF SOCIAL MUNICIPALITY PRACTICES:

EXAMPLE OF 2015-2019 PERIOD

ABSTRACT

Local governments are institutions that provide a fair and equal distribution of urban resources within local borders, as well as economically, that can be called classical community. The historical development of the social a representative municipality as well as providing basic municipalities as well as providing basic services that can be called classical responsibilities in solving social problems. Local government enables people to live in an environment of high quality of social welfare.

In this research, the social municipality activities of Keçiören Municipality were examined. It is understood that the municipality has taken on important tasks in social municipality activities. However, there have been some shortcomings. It is thought that these deficiencies will be eliminated over time.

As a result, it can be stated that Keçiören Municipality has developed projects that facilitate the lives of groups with its activities in the field of social municipality and the projects it performs, contribute to their well-being, and provide examples to other municipalities in this direction.

Key Words: Social Municipality, Keçiören Municipality, Social Work, Local Governments.

1. Giriş

Sosyal belediyeçilik teriminin temelleri 19. Yüzyıl Sanayi Devrimi'ne kadar uzanmaktadır. Bu dönemde belediyelerin yaşamlarını idame ettirmeleri için dar gelirlilere maddi destek sunması sosyal belediyeçiliğin ilk örneği olmuştur. Osmanlı İmparatorluğu döneminde belediye faaliyetleri batılılaşma çabaları ile birlikte görülmeye başlanmıştır. Osmanlı belediyeçiliği Tanzimat döneminde faal olarak hizmete geçmiştir. Tanzimat öncesi dönemde belediye faaliyetleri “Kadı”ların sorumluluğunda bulunmaktaydı. Cumhuriyet'in kuruluşu ile birlikte sosyal belediyeçilik anlayışı da gelişme göstermiştir. “Türkiye’de 1923 sonrası sosyal belediyeçilik anlayışı ile alakalı değişim üç dönem halinde incelenebilir: Birinci dönem, Cumhuriyetin kurulmasının ardından ilk senelerde ikinci Dünya Savaşına kadar belediyelerde yerel hizmetlerin yerine getirilmesinde oldukça aktif oldukları dönem; ikinci olan dönem 1990 senesine kadar merkezi yönetimlerin sosyal politika uygulamasında etkili şekilde rol almış olduğu dönemdir. Üçüncü dönem ise, 1990 senesinden sonra şu anki döneme kadar süregelen ve özellikle büyükşehir belediyeleri aracılığıyla belediyelerin sosyal politika uygulamalarının yerine getirilmesinde tekrar aktif bir rol oynadığı dönemi kapsamaktadır” (Alan, 2018:56). Bu doğrultuda da ülkemizde sosyal belediyeçilik düşüncesinin 1990’lı yıllara tekabül eden dönemde kuvvetli şekilde tezahür etmeye başladığı ifade edilebilir. Sanayinin gelişmesi, nüfus artışı ve belediyelerin iktisadi bakımdan giderek daha fazla güç kazanmaları ile sosyal belediyeçilik eğitim, sağlık, spor, sosyal, kültürel, ekonomik faaliyetler gibi yeni hizmetler sunmaya yönelmişlerdir. “Kentlerde ekonomik olarak güçsüz konumda olan, kent ve toplumla bütünleşemeyen kesimlerin desteklenmesinde ve bu kesimlere yerel hizmetlerin sunulmasında klasik belediyeçilik anlayışı yanında sosyal içerikli bir belediyeçilik anlayışı da gelişmeye başlamıştır” (Şataf ve Taşdelen, 2019:2). Günümüzde de hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde bu hizmetler belediyeler tarafından sürdürülmektedir.

Belediyeçilik, Belediye Kanunu 3. Maddesi a bendinde “*belde ve beldede yer alan kişilerin müşterek anlamda ki gereksinimlerini karşılamak adına kurulan ve karar alma organları gerekli seçmenler tarafından seçilmesi sonucunda oluşturulan, idari ve mali açıdan özerkliği bulunan kamu tüzel kişidir*” biçiminde tanımlanmaktadır.

Belediyeler, yerel sınırlar içerisinde halkın ortak ihtiyaçlarını yerine getirmekle görevli olduğu kadar kentsel kaynakların adil ve eşit bir şekilde dağılımını sağlayan kurumlardır. Belediyeler, yerel sorumluluk alanlarında sosyal politikaları yerine getiren; sundukları hizmetler açısından topluma yakın konumda hizmet sunabilme özelliğini elinde bulunduran yönetim organlarıdır.

Sosyal belediyecilik, sosyal devlet anlayışından bağımsız değildir. Akdoğan'ın (2002:35) ifade ettiği gibi, *"Sosyal belediyecilik, yerelde bulunan yönetime sosyal olan alanlarda gerekli planlama ve düzenleme işlevleri yükleyen, bu bağlamda kamu alanında ki harcamalarını konut, sağlık, eğitim ve çevrenin korunması alanlarını içine alacak biçimde sosyal hedeflere kanalize eden; işsiz olanlara ve kimsesiz olanlara yardım edilmesi, sosyal yönden yardımlaşmaların ve yardımlaşmanın uyumunun sağlanması ile sosyal ve kültürel faaliyetler ile çalışmaların yapılması için bilinçli şekilde politikaların üretilmesini öngörmekte olan; kişiler ile toplumsal kesimlerin arasında zayıflayan, sosyal güvenlik ile adalet mevhumunu güçlendirmeye ilişkin yerelde bulunan yönetimler ile sosyalleşme ve sosyal kontrol işlevi yükleyen modeldir."*

Sosyal belediyecilikte amaç, dezavantajlı gruplara destek olmak, sosyal problemlerin ortaya çıkmasına engel olmak, var olan sorunlara ilişkin bir takım önleyici tedbirler almak, bu sayede insanların iktisadi ve sosyal yönden refah kalitesi yüksek bir ortamda yaşamasına olanak sağlamaktır (Ateş, 2009:92).

Türkiye'de yerel yönetimler hakkındaki mevzuata bakıldığında özellikle sosyal hizmetler ve yardımlar kapsamında pek çok hüküme sosyal belediyecilik açısından ulaşmak mümkündür. Bu noktada 5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu ile 5393 Sayılı Belediye Kanunundaki ilgili hükümler yasal dayanak oluşturmaktadır (Toprak ve Şataf, 2009:14).

2. Sosyal Belediyecilik

Belediyeler diğer deyişle yerel yönetimler söz konusu olunca sıklıkla sosyal belediyecilik kavramı ile karşılaşılır. Bu bölümde sosyal belediyecilik kavramı ile ilgili literatür incelenmiş ve yorumlanmaya çalışılmıştır.

2.1.Literatürde Sosyal Belediyecilik

Kavramsal çerçeve açısından akademik literatürde sosyal belediyecilik üzerine ortak bir tanım birliği bulunmamaktadır. “*Sosyal devlet anlayışının yerel yönetim düzeyindeki bir tür izdüşümünün adı olan “sosyal belediyecilik” kısaca, sunduğu sosyal nitelikli mal ve hizmetlerle hemşehrilere daha iyi bir yaşam standardı yaratmayı hedefleyen ve onların bütçesine sosyal adalet sağlayıcı biçimde katkı yapan belediyeciliği anlatmaktadır*” (Pektaş, 2010:6). Sosyal belediyecilik en genel ifadeyle, yardıma ihtiyaç duyanların gereksinimlerini karşılayarak gereksinimleri ortadan kaldırmayı, sosyal problemlerin ortadan kalkmasını amaçlayarak insanların ihtiyaç duyduğu mutlu, huzurlu ve güven duyguları gelişmiş bir toplum içinde hayatlarını sürdürmelerini planlayan ve destekleyen bir süreçtir (Ünlü, 2016:68). Yerel yönetimlerin, özellikle dezavantajlı gruplar için sosyal adaleti güçlendirmeye yönelik çabaları en genel manada 'sosyal belediyecilik' olarak tanımlanmaktadır (Öz, 2010:26).

Sosyal belediyecilik; yaşlılar, çocuklar, kadınlar, gençler, muhtaç aileler ve engelliler başta olmak üzere toplumdaki tüm dezavantajlı grupları kapsayacak şekilde özel hizmetler planlamak, sunmak ve bu yönde nitelikli politikalar ortaya koymaktadır (Öztürk ve Gül, 2012: 385).

Farklı bir tanıma göre ise; sosyal belediyecilik, sosyal devletin yükünü hafifletmek amacıyla rol üstlenen ve sosyal hak anlayışını ilke edinen yaklaşımın adıdır (Çelik, 2014:5). Bu bağlamda sosyal belediyecilik anlayışını, belediyeler aracılığıyla ihtiyaç sahiplerine yardımda bulunmak, insanları yardıma gereksinim duymaktan kurtarmak olarak ifade eden görüşler de mevcuttur (Keleş, 2008:24).

Görüşler farklılık gösterse de, sosyal belediyeciliğin; “belediyelerin klasik belediyecilik hizmetleri olarak isimlendirilen eğitim, sağlık, kültür, refah gibi alanlarda vatandaşlara hizmet sunulması olduğu” (Şahinoğlu, 2014:45) konusunda kaynaklar anlaşmaktadır.

Öz'e (2010:26) göre; "literatürde genel anlamda “sosyal belediyecilik” kavramı kullanılmış olsa bile farklı yönetim birimlerinin sosyal alanlara dönük faaliyetleri de sosyal belediyecilik kavramının içine dahil edilmektedir. Bu çerçevede literatürde “sosyal belediyecilik” kavramı yerine “toplumcu belediyecilik”, “toplumsal belediyecilik”, “yerel sosyal politikalar”, “yerel sosyal hizmetler”, “yerel yönetimler

ve sosyal politika”, “yerel yönetimler ve sosyal hizmetler” şeklinde kavramların kullanılmakta olduğu görülmektedir." Kısaca ifade etmek gerekirse toplumcu belediyeçilik, sosyal olan hedefleri öncelikli tutarak toplumsal çıkarların ön planda olduğu; buna ilaveten ilkesel olarak üretim araçlarının mülkiyetinin toplumun bireylerine ait olduğu belediyeçilik anlayışını temsil eder. (Keleş, 2008:54).

Görüldüğü gibi sosyal belediyeçilik, belediyelerde sosyal yönden fonksiyonları arttıran, vatandaş odaklı ve sosyal devletin gerekliliğini gerçekleştirmeye ilişkin belediyelere farklı görevler yüklemekte olan bir anlayıştan ibarettir (Adıyaman ve Demirel, 2011:118).

Sosyal belediyeçilik anlayışının şu hedefleri kapsadığı belirtilebilir (Koray ve Temiz, 2014: 20-21):

- *Şehirlerin ekonomik, kültürel ve sosyal gelişimi*: Alt yapı, konut politikaları, iş imkânları, kültürel merkezlerin kurulması,
- *Sosyal refahın gelişimi*: Fakirliğin ve dışlanmaların en aza indirilmesi, sosyal hizmetler, sosyal koruma,
- *Demokrasi kültürünün gelişimi*: Belediye faaliyetlerinde sivil toplumculuğun ve katılımcılığın teşvik edilmesi,
- *Kentlerin çevresel gelişimi*: Yeşil şehirlerin oluşturulması, çevrenin korunması, sera gaz salınımının azaltılması, yenilenebilir enerji kullanımı.

Sosyal belediyeçilik anlayışının temel işlevleri ise şöyle sıralanabilir:

- “Sosyalleştirme, Sosyal Kontrol ve Rehabilitasyon,
- Yönlendirme, Kılavuzluk etme ve rehberlik etme,
- Yardım etme ve gözetme (Sosyal Yardım),
- Yatırım yapma, tesisler kurma” (Ünlü, 2016:71).

Belediyelerin sosyal belediyeçilik anlayışını hayata geçirebilmesi ve sürdürebilmesi için sosyal hizmet ve yardımlar için yeterli düzeyde kaynak ayırabilmesi gerekmektedir. Mevzuat açısından değerlendirildiğinde belediyelerin bu anlamda önemli yetkileri bulunmakla birlikte, bu yetkilerin kullanılması için yeterli düzeyde kaynak sağlanamamasından dolayı, zaman zaman sosyal yardım ve hizmetlerin

sunulması zor hale gelmektedir. Bu bağlamda, belediyelere ek kaynak sağlanması sosyal belediyciliğin gelişimi açısından önemli bir husustur (Ateş, 2009:89).

3. Türkiye’de Sosyal Belediyecilik Anlayışının Gelişimi

Türkiye’de Cumhuriyet Dönemi’nin ilk yıllarında modern anlamda yerel yönetim uygulamaları oluşturulmaya başlanmış ve yerelde bulunan yönetimlere ilişkin ana kanunlar bu süreçte kabul görmüştür (Efe, 2012:38). Giriş bölümünde de vurgulandığı gibi, Türkiye’de 1923 sonrası sosyal belediycilik fonksiyonları ile alakalı değişim Cumhuriyet’in kuruluşunun ilk yıllarından II. Dünya Savaşı’nın ardından gelen süreçlere kadarki belediyelerin yerel hizmetlerin yerine getirilmesinde aktif oldukları dönem; 1990’lı yıllara kadar merkezde yer alan yönetimin sosyal alandaki uygulamalarda oldukça önemli roller üstlendiği dönem; 1990’lı yıllardan itibaren şu anki döneme kadar süregelen ve bu bağlamda büyükşehirlerde bulunan belediyeler aracılığıyla belediyelerin sosyal politika uygulamalarının yerine getirilmesinde tekrar aktif bir rol oynadığı dönem (Alan, 2018:56) olmak üzere üç dönemde incelemek mümkündür.

Belediyelerle alakalı en büyük adım 26 Şubat 1924 tarih ve 423 sayılı “Belediye Vergi ve Resimler Kanunu” ile atılmıştır. Yine 16 Şubat 1924 yılında 417 sayılı “Ankara Şehremaneti Kanunu” çıkartılmıştır. İlerleyen senelerde belediyelere ilişkin oldukça önem taşıyan bir düzenleme gerçekleştirilerek 3 Nisan 1930 tarih ve 1580 sayılı “Belediye Kanunu” çıkarılmıştır. 1 Eylül 1930 tarihinden itibaren bu kanun ile önceki kanunlar yürürlükten kaldırılmıştır. Belediyelerin icraatlarında serbest bırakılmaları, belediyeler arası eşitlik, belediyeler üzerinde güçlü merkezi yönetim denetimleri, belediyelerin hizmetlerine yönelik alanların genişletilmesi ilkeleri bu kanunun hazırlık aşamasında göz önünde bulundurulmuştur (Bilgehan, 2016:51).

1945’li yıllarda gelişmeye başlayan sosyal belediycilik, Türkiye’de kapsamlı olarak ilk defa 1973 yılı itibariyle ortaya çıkmış ve bu yıllarda demokrasi ve yerel yönetim ilişkisi sağlam bir şekilde kurulmuştur. Bunun uygulamada iyi örneklerini, Ankara Belediyesi’nin “Batı Kent Projesi” ile İzmit Belediyesinin “İzmit Yeni Yerleşmeler Projesi”nde görmek mümkündür (Öztürk ve Gül, 2012:383). Türkiye’de 1950’lilerden itibaren kentleşmeye bağlı olarak artan nüfus ile birlikte belediyeler alt yapı çalışmalarını önceliğine alarak sosyal politika uygulamalarını ikinci plana atmak zorunda kalmışlardır. 1965’den itibaren Türkiye’de siyasal hareketlerin ön plana

çıktığı görülmektedir. Yerel yönetimler bu nedenle o yıllarda sosyal belediyeçiliğe bakış yönünden belirli bir değişime gitmiştir. Belediyeler, merkezde yer alan yönetimin objektif olmayan müdahalelerine açık bir halde belediyeçilik yapmışlardır. Bu sebeple sosyal belediyeçilik anlayışına uygun tatmin edici politikalar üretmekte zorluklarla karşılaşmışlardır .

1977-1980 yılları arasında belediyeler, yeni kaynak arayışları içine girmişlerdir ve kaynakları etkin bir şekilde kullanmaya çabalamışlardır. Bu dönemde belediyeler düşün salonu, otopark, halk ekmek gibi yerler işletmek ve asfalt fabrikası kurma gibi girişimlerle kendilerine merkezden bağımsız kaynaklar bulmaya çalışmışlardır (Bayramoğlu, 2015:53).Türkiye’de 1980’lerden itibaren belediyelerin yetki, sorumluluk ve kaynakları artırılmış ayrıca hukuki mevzuattaki değişiklikler ile merkezi yönetimin sorumluluğundaki pek çok sosyal politika alanının belediyelere devredilmesine imkân sağlanmıştır (Kesgin, 2012:174).

Sosyal belediyeçilik düşüncesinin ülkemizde etkin olarak belirtileri özellikle 1994 yılından sonra daha görünür olmaya başlamıştır. Yasal değişikliklerle büyükşehir belediyelerinin sorumluluk tanımlarında büyük bir değişim ve artış yaşanmamasına karşın sosyal belediyeçilikte görülen ilerleme ve çeşitlilik 1994’te yerel seçimlerden sonra yönetim kademesine gelen belediye başkanlarının kişisel olarak hizmete bakış açısından kaynaklanır. Bu seçimlerde bilhassa İstanbul ve Ankara büyükşehir belediye başkanlarının uygulamaya koyduğu sosyal ve kültürel hizmetler başta iktidar partili, sonra da diğer siyasi parti belediye başkanları tarafından uygulanmaya başlanmıştır. İstanbul ve Ankara Büyükşehir belediyeleri o dönemde temel belediyeçilik hizmetlerinin yanında, sosyal politika alanında o güne kadar görülmeyen sosyal hizmetler, sosyal yardım, sağlık, eğitim, konut gibi hizmet alanlarına yönelmişlerdir (Ersöz, 2011:16).

Çağın gereklerine uygun olarak dünyada olduğu gibi Türkiye’de de belediye kanununda reformlar yapılması kaçınılmaz olmuştur. 2005 yılında “1930 tarihli 1580 sayılı Belediye Kanunu”nun yerine “5393 sayılı Belediye Kanunu”, “2004 tarihli 3030 sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun”un yerine “5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu” çıkarılmış, bununla birlikte 2012 tarihinde “6360 sayılı” 14 ilde Büyükşehir Belediyesi ve 27 yeni ilçe kurulması ile bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılması yoluna gidilmiştir. 2005 yılında

“1913 tarihli İl Özel İdaresi Kanunu”nun (İdare-i Umumiye-i Vilayet Kanunu Muvakkat) yerine ise “5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu”nun çıkarılması ile süreç nihayete ermiştir (İzci ve Turan, 2013: 119).

Türkiye’de sosyal belediyeçilik anlayışının son on yılda gösterdiği gelişime rağmen ilgili alanda Avrupa ülke örnekleriyle kıyaslandığında halen temel eksiklikler olduğunu vurgulamak gerekir (Şataf ve Mermer, 2017:29). Süreç içinde bu eksikliklerin de giderileceği düşünülmektedir.

4. Türkiye’de Sosyal Belediyeçiliğin Yasal Dayanakları

Türkiye’de yerel yönetimler hakkındaki mevzuata bakıldığında özellikle sosyal hizmetler ve yardımlar çerçevesinde sosyal belediyeçilik açısından pek çok doğrudan ve dolaylı hüküme ulaşmak mümkündür. Bu noktada “5393 Sayılı Belediye Kanunu” ile “5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu”nda ki ilgili hükümlerden bahsetmek gerekir (Küçük, 2018:204).

Sosyal belediyeçilik anlayışına hukuki zemin hazırlamada “5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu” ile “5393 Sayılı Belediye Kanunu” önemli düzenlemeler içermektedir. Bu düzenlemelerden “5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu”nun 7. ve 18. maddeleri ile “5393 Sayılı Kanun”un 13., 14., 38. ve 60. maddeleri sosyal belediyeçilik anlayışı kapsamındaki hükümleri kapsamaktadır (İpek ve Çıplak, 2016:209).

5393 Sayılı Belediye Kanunu’nda sosyal politika muhtevalı diğer maddeler ise şu şekildedir ;

- *"Herkes kentin kararlarına ve hizmetlerine katılma, kentin faaliyetleri hakkında bilgi alma ve içinde bulunduğu şehrin vatandaşı olarak şehir idaresinden yararlanma hakkına sahiptir. İnsan onurundan ödün vermeden yardım sağlanması esastır" (m. 13/1).*

- *"Belediyeler toplumda yer alan hemşehriler arasında bulunan sosyal ve kültürel ilişkilerin gelişiminin sağlanması ve toplumun kültürel olan değerlerini korumaya yönelik olarak gerekli çalışmaları yapmaktadır. Yapılan bu çalışmalarda özellikle üniversitelerin, kamu kurumları statüsünde olan mesleki kuruluşların, sivil toplum kuruluşları ile uzman olan kişilerin katılımlarını sağlayacak olan önlemler almaktadırlar " (m. 13/2).*

- "Çeşitli altyapı hizmetlerine ek olarak belediye ve konut; kültür, turizm, reklam, gençlik, spor; sosyal hizmetler, yardım, meslekler ve beceriler sağlamak; ekonomik ve ticari hizmetlerin gelişimini gerçekleştirir veya gerçekleştirir" (m. 14/1)

- "Büyükşehir belediyelerinin nüfusları 50.000'i geçen belediyeler, kadınları ve çocukları koruma altına almak adına koruma evleri açmaktadırlar" (m. 14/2).

- "Belediyeler okun öncesinde eğitim kuruluşları açabilmektedirler; Devlet elinde olan her çeşit okulların ya da binaların gerekli olan bakım ve onarımını yapar ya da yaptırabilir " (m. 14/3).

- "Belediyeler gerekli olan durumlarda amatör olan spor kulüplerine malzeme yardımında bulunur, gerekli olan desteği verir ve her çeşit amatör spor etkinliği düzenler ve şehir konseyinin kararı ile yurtiçi ve yurtdışı yarışmalara katılan veya başarılı olan sporcuları ödüllendirir" (m. 14/4).

- "Belediyeler, kanunlar kapsamında farklı kurum ya da kuruluşlara verilmemekte olan müşterek düzeyde ki diğer görev ya da sorumlulukları yerine getirebilir " (m. 14/b).

- "Yapılacak olan hizmetlerde öncelik sıraları belediyelerin mali durumları ve gerekliliği dikkate alınarak belirlenmektedir " (m. 14/5).

- "Belediye hizmetleri, en yakın yerde ve en uygun şekilde halka tanıtılır. Engelli kişilere, yaşlılara, yetimhanelere, muhtaçlara, fakirlere ve düşük gelirli kişilere sosyal hizmetler sunulmaktadır" (m. 14/6; m. 60/i).

- "Belediyeler; Sağlık, eğitim, spor, çevre, sosyal hizmetler, bakım, kütüphaneler, parklar, trafik, kültürel hizmetler, yaşlılar, kadınlar, çocuklar, engelliler, yoksullar ve toplum için hizmetler, gerekli katılımı, verimliliği ve gerekli tasarrufları sağlamak. verimliliği artırmak için gönüllülerin veya insanların katılımını artırmaya yönelik olarak programlar uygulamaktadırlar" (m. 77/1).

- "İlin sınırları içerisinde büyükşehir belediyeleri, belediye ve ona bağlı olan alanlar ile birlikte diğer belediyelerin toplam nüfusu 50.000'i geçen belediyeler, meclisin kararı ile birlikte; sağlık alanında, ticaret alanında, eğitim alanında, su, termal su, kanalizasyon, doğalgaz, yol ve aydınlatmaya dönük olarak gerekli alt yapı çalışmaları gerçekleştirebilir, bunun yanı sıra yapımı tamamlanmış olan gerekli tesislere ortak olabilir; sağlık, eğitim ve sosyal hizmetlerin gelişimine katkı sunacak

gerekli projeleri İç İşleri Bakanlığının onayı doğrultusunda düşük ücret ya da bedelsiz biçimde amaçları doğrultusunda kullanılması şartı ile arsalar tahsis edebilmektedir " (m. 15).

5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu :

- "Büyükşehirin kapsamında hizmet vermekte olan, sosyal donatılar, parklar, kütüphaneler, müzelerin yapını sağlamak, yaptırmak, işletmek ya da işlettirmek " (m. 7/m).

- "Gerekirse, sağlık, eğitim ve kültür hizmetleri, devlet kurumları ve bu hizmetlerle ilgili kuruluşlar ile ilgili her türlü bina ve tesis için gerekli malzeme destek ve onarımlarının sağlanması" (m. 7/n).

- "İl seviyesinde yapılmış olan planlara uygun biçimde, doğal afet ve diğer konulara ilişkin yapılacak olan hazırlıkları büyükşehir düzeyinde gerçekleştirmek; gerekli olan durumlarda farklı bölge ve yerlere araç ve gereç desteğinde bulunmak; Afet riskine karşı tehlikeli olan bina ve evleri boşaltarak gerekli olan yıkım işlemlerini gerçekleştirmek " (m. 7/u/z).

- "Sağlık merkezleri ile birlikte yetişkin olanlar, gençler ve çocuklara yönelik olarak her çeşit sosyal ve kültürel nitelikleri bulunan hizmetleri yürütmek, gelişimini sağlamak bu hedeflere ulaşmak adına gerekli sosyal tesisleri oluşturmak, mesleki ve beceri kazandırmak adına ilgili kursları açmak, özellikle bu alanlara ilişkin üniversiteler, meslek okulları, kamu kurumları ve kuruluşları ile gerekli olan alanlarda iş birliği yürütmek " (m. 7/v).

- "Büyükşehirde yer alan belediye başkanları bu belediyenin haklarını ve çıkarlarını korumak koşulu ile bütçe içerisinde yoksullar ve muhtaç olanlar için ayrılmış olan ödenekleri kullanmak, özürülere ilişkin olarak yürütülmekte olan faaliyetlerin desteklenmesi amacı ile özürülü merkezleri kurma hakları bulunmaktadır " (m.18/m).

5. Keçiören Belediyesi Örneğinden Hareketle Sosyal Belediyecilik Uygulamaları

Ankara, 1983 yılında bir metropol il olarak merkez haline getirilmiş ve Büyükşehir Belediyesi statüsü hakkı elde etmiştir . “30 Kasım 1983 tarih ve 2983 sayılı Kanun” ile ayrı bir ilçe statüsü kazanan Ankara iline bağlı bir ilçe olan Keçiören’in sınırları ise

İçişleri Bakanlığı'nın "13/81 sayılı kararı" ile tayin edilmiştir (Keçiören Belediyesi web sitesinden derlenmiştir).

"22 Nisan 2006 tarih ve 26147 sayılı 2005/9809 sayılı Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına İlişkin Esasların Yürürlüğe Konulması Hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararı" ile "5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu" nun 21 ve 28'inci maddesi ile birlikte "5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu" nun 17 ve 22'inci maddeleri dayanak gösterilerek hazırlanmış olan ve "22 Şubat 2007 tarih ve 56442 sayılı "Belediye ve Bağlı Kuruluşlar ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro ilke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğe" göre Keçiören Belediyesi C 16 grubu içinde bulunmakta iken "12 Eylül 2010 tarih ve 27697 sayılı" yönetmeliğinin değişmesi ile birlikte Keçiören belediyesi C 19 Grubuna çıkmıştır (Keçiören Belediyesi 2015-2019 Dönemi Stratejik Planı). Keçiören Belediyesi'nin organizasyonunun yapıldığı şemada "Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına İlişkin Esaslar" a uygun şekilde başkana bağlı olan 5 başkan yardımcısı ve bu yardımcıları bağlı olan 29 müdürlük ile beraber iç denetim kurumları yer almaktadır. Özel Kalem Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Müdürlüğü, TOGEM (Toplumsal Gelişim Merkezi), Spor Kulübü ve İç Denetim Birimi direk olarak en tepede yer alan başkana bağlıdır (Keçiören belediyesi 2018 yılı performans programından derlenmiştir).

Keçiören Belediyesi sosyal belediyecilik alanında görev yapmayı amaç edinen bir kurumdur. Bu doğrultuda belediye tarafından önemli çalışmalar yapılmış, yapılmaya da devam etmektedir. Söz konusu belediyede sosyal belediyecilik faaliyetleri "Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü" ve "Kültür Sosyal İşleri Müdürlüğü" olmak üzere iki müdürlük üzerinden yürütölmektedir.

5.1. Keçiören Belediyesi'nin Hizmet Alanları

Makalenin bu bölümündeki belge ve bilgilerin toplanmasında Keçiören Belediyesinin faaliyet raporlarından yararlanılmış ve ilgili müdürlükler ile yapılan görüşmeler neticesinde aşığıdaki bilgilere ulaşılmıştır.

Belediye'nin hizmet alanları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Keçiören Belediyesi Hizmet Alanları

Keçiören Belediyesi Hizmet Alanları		
1	Sosyal Tesis	Keçiören Belediyesi Gücsüzler Yurdu Kampüsü olmak üzere Osman Gazi Sosyal Yaşam Tesisleri, Çocuk Danışma Merkezi Emekliler Platformu, Kadın Danışma Merkezi, Engelli Birimi, Sosyal Yardım Birimi, Sosyal Paylaşım Mağazası, Togem, Gönüllü Akademisi, 2 adet Güngörmüşler Konağı ve 4 adet Mahalle Konaklarında sosyal faaliyetler sürdürülmektedir.
2	Park ve Ağaçlandırma Alanları	Belediye sınırları içerisinde 51 mahalle de 456 adet park ve ağaçlandırma alanı bulunmaktadır.
3	Kültür Merkezleri	Belediye sınırları içerisinde 14 adet kültür merkezi bulunmaktadır.
4	Spor Tesisleri	Belediye sınırları içerisinde 6 adet spor tesisi bulunmaktadır.
5	Mahalle Muhtarlıkları	Belediyenin toplam 51 mahalle muhtarlığı bulunmaktadır.
6	Pazar Yeri	Halkın taze sebze ve meyve ihtiyaçlarının karşılanması için 40 adet pazar yeri bulunmaktadır.
7	Hastane ve Sağlık ocağı	Belediye sınırları alanı içerisinde 6 adet devlet hastanesi ve 59 adet sağlık ocağı bulunmaktadır.
8	Karakol	Belediye sınırları içerisinde 10 adet polis

		karakolu bulunmaktadır.
9	Eğitim Kurumları	İlçedeki eğitim kurumu sayısı 344 adettir.
10	Cami/ kuran kursu diğer ibadethaneler	Belediye sınırları içerisinde 246 adet cami, 95 adet kuran kursu ve 3 adet diğer ibadethaneler bulunmaktadır.

Kaynak: Keçiören Belediyesi 2015-2019 Dönemi Stratejik Planı'ndan derlenmiştir.

5.2. 2015-2019 Dönemin Stratejik Amaç ve Hedeflerin de Sosyal Belediyecilik Açısından Keçiören Belediyesi

Keçiören Belediyesinin 2015- 2019 dönemi için stratejik amaçları beş ana başlık altında toplanmıştır:

Dünya standartlarına uygun olan alt ve üst yapıları olan, topluma kaliteli olan yaşam koşulları oluşturmak.

Ülkemizde yer alan milli kültür miraslarını ilerideki nesillere aktarımının yapılması ve yaşatılması adına sosyal ve kültürel olan bazı etkinlikleri düzenlemek, genç kuşakları zararlı olan alışkanlıklardan uzak tutmak adına bazı çalışmalar gerçekleştirilerek bunları engelleyici çalışmalar yapara eğitimi desteklemek.

Dezavantajlı olan kesimlere yönelik belirli faaliyetler gerçekleştirilerek onların şehir yaşamlarına katılmalarına yardımcı olmak.

Uluslararası seviyede belirli bir marka değerine sahip olan belediye olarak, şehirde yaşam sürenlere yaşanabilir ortamlar ve devam ettirilebilir hizmetlerin sunulması.

Kurumsal yönetim anlayışını; kurumun çalışanlarına, yapılan çalışmalara ve yönetimlerine hakim kılarak etkili biçimde hizmet sağlama kapasitesini arttırmak.

5.3. Keçiören Belediyesi'nde 2015-2019 Yılları Sosyal Belediyecilik Uygulamalarına İlişkin Faaliyet Örnekleri

5.3.1. Yeşil Gün Projesi

“Temiz Belediyecilik, Güçlü Yerel Yönetim” sloganıyla hayata geçirilen Yeşil Gün Projesi'nin amacı Keçiören ilçesi sınırlarındaki mahallelerde çevre bilinci

oluşturmak mevcut kamusal alanların korunmasını sağlamak, ağaçlandırma, cami, okulların temizliği, çevre düzenlemelerinin yapılması sürekli sunulan belediye hizmetlerinin belirlenen günlerde gönüllülerin ve STK'ların katılımı ile toplu olarak yapılıp, farkındalık oluşturmak amaçlanmaktadır.

5.3.2. Temiz Evler Gülen Yüzler Projesi

“İhtiyacınız Olan Her Alanda Yanınızdayız.” sloganı ile uygulanan proje evde yalnız yaşayan yaşlı, engelli, kronik hastalığı olan ihtiyaç sahiplerinin evlerini ücretsiz temizlemek ve kişisel bakımlarına destek olmak gayesini gütmektedir. Bu program kapsamında dönem boyunca 100 evin temizliği ve evlerde yaşayanların kişisel bakım (tırnak kesimi, banyo vb.) hizmetleri gerçekleştirilmiştir.

5.3.3. Keçiörenli Berberler ve Kuaförler Yoksulluğa Makas Vuruyor

Kaynakların verimli kullanımı konusunda farkındalık oluşturulması adına hayata geçirilen bu projede; ihtiyaç sahibi çocuk, yaşlı, engelli ve kadınların Keçiören'deki berberler/kuaförlerde ücretsiz saç kesimleri yapılmakta, aynı zamanda meslek grupları ile” Sosyal Sorumluluk" çalışmaları yürütülmektedir.

5.3.4. Öpülesi Eller Projesi

“Yalnız Değilsiniz, Biz Varız.” sloganıyla yaşlı vatandaşları odağına bir alan projedir. Yaşlı insanların evlerini ziyaret ederek onların deneyimleri dinlenmekte, deneyim paylaşımlarına olanak sağlanmaktadır. Dönem itibariyle 150'nin üzerinde yaşlı ziyaret edilerek, onlarla sohbet edilerek, değerli oldukları hatırlatılmıştır.

5.3.5. Eğitime Yatırım Geleceğe Yatırım

Eğitim kurumlarını merkezine alan bir projedir. Eğitim/öğretim öncesi okulların boya badana, tadilat, bahçe düzenlemesi, oyun parkı ve benzeri fiziksel ihtiyaçları karşılanmaktadır. Okul çevrelerindeki bordür, tretuvar, kilit taşı yapımı tamamlandıktan sonra merdiven, duvar kaplama, zincirli duba, yağmur giderleri, engelli yürüyüş yolu, pencere korkuluğu ve Atatürk büstü yapımı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 50 adet dış cephe, 750 adet iç cephe, 275 adet yağlı boya okullara teslim edilmiştir.

5.3.6. Okul Sosyal Hizmeti

Eğitim uzmanları tarafından mahalle konaklarında çocuğu okula yeni başlayan annelere y6nelik yapılan bilgilendirme 7alışmalarını kapsayan bir projedir. Belediye ekibinde yer alan uzman psikolog, sosyal hizmet uzmanı, 7ocuk gelişimci ve sosyolog tarafından d6nem boyunca Bağlum Mahalle Konağı'nda 45 kişiye, Atapark Mahalle Konağında 57 kişiye, Őehit Kubilay Mahalle Konağında ise 65 kişiye eğitim verilmiştir. Mahalle konaklarında bu ve benzeri diğer konularda eğitimler ve bilgilendirmeler devam etmektedir.

5.3.7. Manevi Sosyal Hizmet

Kronik rahatsızlığı bulunan vatandaşlar ile engelli vatandaşlar ve ailelerine y6nelik sosyal hizmet projesidir. Bu kapsamda dezavantajlı vatandaşlara ev ziyaretleri yapılarak sosyal hizmette bulunulup, onlara psikolojik destek ve y6nlendirme hizmetleri sunulup eksikleri/ihtiya7ları 6đrenilmekte ve giderilmektedir.

5.3.8. Őehit ve Gazi Yakınları Hane Ziyaretleri

Őehit ve gazi yakınlarını merkeze alan bir projedir. D6nem boyunca 196 Őehit yakını, Ke7i6ren Belediye personeli tarafından ziyaret edilmiştir. Őehit yakınları ve gazilere y6nelik hane ziyaretleri d6zenli olarak devam etmektedir. Ayrıca Őehit ve gazi 7ocuklarının doğum g6nleri kendi evlerine kutlanmaktadır. D6nem boyunca 100'6n 6zerinde 7ocuğa doğum g6n6 ziyareti ger7ekleştirilmiştir.

5.3.9. Dezavantajlı Ailelere Y6nelik Hane Ziyaretleri

“Sizlere Destek Olmak İnsanlık Borcumuz.” sloganıyla dezavantajlı grupları odağına alan bir projedir. Engelli bireyi olan aileler, yaşlılar, sığınmacılar, yetim-6ks6zler, eşi cezaevinde olanlar, sosyal yardım alan hanelere ev ziyaretleri yapılarak ihtiya7ları giderilmeye 7alışılmaktadır. D6nem boyunca 500'6n 6zerinde hane ziyareti ger7ekleştirilmiştir.

5.3.10. Psikolojik Danışmanlık Hizmeti

7eşitli sebeplerden dolayı ruhsal bunalım yaşayan yetişkin, 7ocuk, aile, dezavantajlı ve maddi/manevi sıkıntılı olan bireylere uzman psikologlar tarafından psikolojik danışmanlık hizmeti verildiği projedir.

5.3.11. Geleneksel Masallar İle Manevi Değerler Eğitimi

Proje kapsamında çocukların topluma faydalı bireyler olarak yetişmesi için apartmanlarda, sitelerde ve okullarda etkinlikler düzenlenmektedir. Bu kapsamda düzenlenen masal şenlikleri ile çocuklara unutulmaya yüz tutmuş değerler hatırlatılarak, hem eğlenip hem öğrenme amaçlanmaktadır. Geleneksel masalarda işlenen kardeşlik, fedakarlık gibi insani, toplumsal ve ahlaki değerlerin çocuklara aşılması amaçlanmaktadır.

5.3.12. Halk Meclisi Buluşmaları

Keçiören Belediyesi, “Gönül Belediyeciliği” kapsamında hayata geçirdiği halk buluşmaları ile vatandaşların ve esnafın problemlerine ortak olmaktadır. Belediye başkanı farklı mahalleleri ziyaret ederek Keçiörenlilerin sorunlarını dinleyerek çözüm önerileri sunmaktadır.

5.3.13. Osmangazi Hasta ve Yakınları Konukevi

Sağlığa bağlı sebeplerden dolayı il dışından gelmiş olan hastaların ve bunların yakınlarının Ankara içinde buldukları süre zarfında, geçici olarak barınma gereksinimlerini karşılamak amacıyla hayata geçirilmiş bir projedir. Konukevi toplamda 100 yatak kapasite ile hizmet sunmaktadır. Konuk evinde kalan hasta yakınlarına ihtiyaçları halinde danışmanlık ve psikolojik destek hizmeti sağlanmaktadır.

5.3.14. Aşevi

Bu proje ile ihtiyaç sahiplerine, evsizlere sıcak yemek yardımı yapılmakta, ayrıca dar bütçeli kimselere et, meyve ve sebze dağıtılmaktadır. Bu yardımlar belediye tarafına hayırseverler tarafından yapılan bağışlar ile yapıp, bağışçı gönüllülere teşekkür sertifikaları gönderilmektedir.

5.3.15. Hasta Nakil Hizmeti

İhtiyaç sahiplerine hemen ulaşmak ve kimsesizlerin kimsesi olmak belediyenin en önemli misyonudur. Bu kapsamda son yılda yaklaşık 200 hastaya hizmet veren belediye, ayrıca ilçe sınırları içinde yaşayan engelli, yatağa bağımlı ve yaşlı vatandaşlara da hasta nakil hizmeti vermektedir. Bu sayede hastalar acil durumlarda hasta nakil araçları ile evlerinden hastanelere veya hastanelerinden evlerine

nakledilmektedir. Hasta nakil hizmetlerinden bir yıl içinde yararlananların sayısı ise 9701'den daha fazladır.

5.4. Keçiören Belediyesi ve Keçiören Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Ortak Sosyal Yardım Protokolü

Belediye sosyal belediyecilik uygulamalarını geliştirmek ve güçlendirmek için işbirlikçi bir anlayışı benimsemiştir. Keçiören Belediyesi ve Keçiören Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Ortak Sosyal Yardım Protokolü bu anlayışın bir sonucu olarak hayata geçmiştir. Söz konusu protokol gereğince yapılan yardım türleri, miktarları, kişi ve hane sayıları aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 2: 2016 Yılı Yardımları

No	Yardım Türü	Kişi Sayısı	Hane Sayısı	Tutarı Gerçekleşen Teslimatlar (TL)
1	Şarh Eğitim Yardımı	5112	2899	1,410,533.80
2	Şarh Sağlık Yardımı	19800	1424	558,880.00
3	Diğer Aile Yardımı	6098	1795	3,512,425.00
4	Şarh Gebelik	47	47	6,210.00
5	Gıda Yardımı(Aile yardımları)	9	1	150.00
6	Muhtaç Asker Ailesi Yardımı	249	249	352,750.00
7	İlaç Yardımı	-	-	-
8	Tıbbi Malzeme-Cihaz Yardımı (Yurtiçi Tedavi Destekleri)	1	1	1.000
9	Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Yardım Programı	465	463	1,120,750.00
10	Engelli Yardımı Aylığı	583	492	1,817,262.83

11	Şarhlı Bağışlardan Yapılan Eğitim Yardımı	126	110	174,600.00
12	Engelli Aylığı	3355	3158	14,760,697.74
13	Yaşlı Aylığı	1916	1753	4,548,941.88
14	Diğer Yardım (Yangın Yardımı)	11	11	20,750 00
15	Tek Seferli Yardım	70		54,664.15
16	Katılım Payı Yardımı	112	85	13,814.05
17	Muhtaç Asker Çocuğu Yardım	20	18	10,300. 00
18	Öksüz Yetim Yardım	136	87	114,100.00
19	Yabancılara Yönelik Sosyal Uyum Yardım	-	-	-
20	Diğer (Aşırı Yağış, Sel, Su Baskını) Yardım	29	28	63,250.00
21	Diğer Sağlık Yardım	1	1	1,000. 00
22	Kronik Hastalık Yardım	-	-	-
23	Ev Eşyası Yardım	3	1	420,00
24	Diğer Yakacak Yardım	2477	812	206,550.00
25	Diğer Barınma Yardım	3	2	900.00
26	SGK Prim Borcu Yardım	1	1	2,500.00
27	Diğer Özel Amaçlı Yardım	-	-	-
28	Yabancı Yardım	22		9,950.00

29	Diğer Eğitim Yardımı	23	22	3,300.00
30	Kira Yardımı	-	-	-
31	Giyim Yardımı	213	43	1,472.00
32	İşe Yönlendirme Yardımı	-	-	-
33	Diğer Afet Yardımı	1	1	500. 00
34	TKİ Kömür Yardımı	618	164	73,795.72
35	Eğitim Materyali Yardımı	6193	3307	768,950.00
36	Engelli Protez Yardımı	-	-	-
37	Terör Zararı Yardımı	3	3	2,000.00

Kaynak: Keçiören Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı belge ve bilgilerinden yararlanılmıştır.

Tablo 3: 2017 Yılı Yardımları

No	Yardım Türü	Kişi Sayısı	Hane Sayısı	Tutarı Gerçekleşen Teslimatlar (TL)
1	Şarh Eğitim Yardımı	5810	3305	1,855,930.00
2	Şarh Sağlık Yardımı	2169	1586	599,445.00
3	Diğer Aile Yardımı	17108	4540	2,987,481.71
4	Şarh Gebelik	39	39	4,535.00
5	Gıda Yardımı(Aile yardımları)	21502	5363	1,873,745.00
6	Muhtaç Asker Ailesi Yardımı	236	234	347,275.00
7	İlaç Yardımı	-	-	-

8	Tıbbi Malzeme-Cihaz Yardımı (Yurtiçi Tedavi Destekleri)	1	1	46.88
9	Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Yardım Programı	484	482	1,255,800.00
10	Engelli Yardım Aylığı	704	589	2,417,655.67
11	Şarh Bağışlardan Yapılan Eğitim Yardımları	50	44	34,200.00
12	Engelli Aylığı	3259	3052	16,032,593.62
13	Yaşlı Aylığı	2015	1851	5,515,333.64
14	Diğer Yardım (Yangın Yardımı)	22	22	29,060 00
15	Tek Seferli Yardım	96	-	93,535.00
16	Katılım Payı Yardımı	109	85	17,513.37
17	Muhtaç Asker Çocuğu Yardımı	30	22	14,400. 00
18	Öksüz Yetim Yardımı	158	104	133,700.00
19	Yabancılar Yönelik Sosyal Uyum Yardımları	252	251	1,069,540.00
20	Diğer (Aşırı Yağış,Sel, Su Baskını) Yardımları	36	36	54,700.00
21	Diğer Sağlık Yardımı	2	2	1,500. 00
22	Kronik Hastalık Yardımı	-	-	-
23	Ev Eşyası Yardımı	-	-	-
24	Diğer Yakacak Yardımı	1627	548	106,500.00

25	Diğer Barınma Yardımı	3	1	450.00
26	SGK Prim Borcu Yardımı	-	-	-
27	Diğer Özel Amaçlı Yardım	1	1	200.00
28	Yabancı Yardımı	4	-	1,000.00
29	Diğer Eğitim Yardımı	1	1	680.00
30	Kira Yardımı	-	-	-
31	Giyim Yardımı	-	-	-
32	İşe Yönlendirme Yardımı	-	-	-
33	Diğer Afet Yardımı	-	-	-
34	TKİ Kömür Yardımı	-	-	-
35	Eğitim Materyali Yardımı	7	4	700.00
36	Engelli Protez Yardımı	1	1	82,220.00
37	Terör Zararı Yardımı	-	-	-

Kaynak: Keçiören Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı belge ve bilgilerinden yararlanılmıştır.

Tablo 4: 2018 Yılı Yardımları

No	Yardım Türü	Kişi Sayısı	Hane Sayısı	Tutarı (TL) Gerçekleşen Teslimatlar
1	Şartlı Eğitim Yardımı	7194	4088	1,820,055.00
2	Şartlı Sağlık Yardımı	2266	1717	579,285.00

3	Diğer Aile Yardımı	29010	7342	3,887,181.00
4	Şartlı Gebelik	43	43	5,665.00
5	Gıda Yardımı (Aile yardımları)	20032	4951	2,497,035.00
6	Muhtaç Asker Ailesi Yardımı	243	242	337,425.00
7	İlaç Yardımı	1	1	2,926.00
8	Tıbbi Malzeme-Cihaz Yardımı (Yurtiçi Tedavi Destekleri)	9	9	31,095.00
9	Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Yardım Programı	454	451	1,077,175.00
10	Engelli Yardımı Aylığı	755	605	2,422,255.55
11	Şartlı Bağışlardan Yapılan Eğitim Yardımları	100	100	75,000.00
12	Engelli Aylığı	3361	3141	14,363,393.01
13	Yaşlı Aylığı	2171	1991	7,732,678.84
14	Diğer Yardım (Yangın Yardımı)	15	15	7,290.00
15	Tek Seferli Yardım	101	-	54,398.00
16	Katılım Payı Yardımı	138	106	32,015.07
17	Muhtaç Asker Çocuğu Yardımı	19	14	10,600.00
18	Öksüz Yetim Yardımı	155	104	126,700.00
19	Yabancılara Yönelik Sosyal Uyum Yardımları	875	-	1,530,000.00
20	Diğer (Aşırı Yağış, Sel, Su Baskını)	25	25	23,285.00

	Yardım			
21	Diğer Sağlık Yardımı	4	4	2,800.00
22	Kronik Hastalık Yardımı	19	19	25,946.80

Kaynak: Keçiören Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı belge ve bilgilerinden yararlanılmıştır.

Sonuç ve Öneriler

Sosyal belediyecilik, belediyelere önceden yapmış oldukları altyapı ve fiziki yapıya ilişkin su-kanalizasyon, park-bahçe vb. gibi hizmetlerin yanında sosyal alanlarda da hizmet etme görevi getirmiştir. Kentleşmenin yoğun olduğu günümüzde belediyeler, sosyal belediyecilik kapsamında dezavantajlı bireylere konut, sağlık, eğitim sosyo-kültürel destek vb. faaliyetleri sunarak insanların daha mutlu yaşayabilmesi için sosyal politikalar ortaya koyan yönetim organları haline gelmiştir. Gelişmiş ve gelişmekte olan tüm ülkelerde belediyeler imkanlar dahilinde sosyal politikalar geliştirmeye çalışmaktadırlar. Bu belediyelerden biri de Ankara iline bağlı Keçiören Belediyesi'dir. Keçiören Belediyesi tarafından gerçekleştirilmekte olan sosyal belediyecilik hizmetleri Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Keçiören Belediyesinin sosyal belediyeciliğe ilişkin faaliyetleri incelendiğinde, toplum içerisinde bulunan her yaş grubuna destek sağladığı ve geniş hedef kitlelerine hizmet sunduğu görülmektedir. Hizmetlerin sürekliliği yaşlılar, engelliler, hastalar ve yardıma muhtaç diğer vatandaşları kapsamaktadır.

Ancak çalışma kapsamında bazı eksiklikler gözlenmiş olup, öneri mahiyetinde ise bazı fikirler sunacak olursak;

- ÇODAM'ın faaliyetlerine ek olarak geleceğin liderlerini yetiştirmek amacıyla Keçiören Belediye Meclisi bünyesinde demokratik bir seçimle "**Çocuk Meclisi**" oluşturulabilir.
- Kadın Danışma Merkezi'nin faaliyetlerine ek olarak Keçiören'de kadın ve kız çocuklarının problemlerinin en alt düzeye indirilmesi amaçlanacak şekilde mahalle nüfus oranlarına göre eğitim, sağlık ve diğer sosyal hizmetlere yönelik konularda "**Mahalle Lideri/Liderleri Kadınlar**" yetiştirilmesi sağlanabilir.

Lider kadın/kadınların kadın danışma merkezinin yürüttüğü çalışmalarda yer alması yararlı olabilir.

- Dezavantajlı bireylere destek amacıyla “**İlaç Bankası**” kurulabilir. Gönüllü bireylerden ve eczanelerden toplanan ilaçlar ihtiyaç sahiplerine ulaştırılabilir. Özel hastanelerde her yıl belli sayıda, hastalığı önem arz eden dezavantajlı bireye tedavi imkanı sağlanabilir.
- Özellikle gençlere yönelik olarak eğitim, sağlık, sanat, teknoloji, spor vb. çeşitli kategorilerde “**Fikr-i Harika**” adı verilen yarışma ve projelerle alanında başarılı gençler tespit edilerek “Keçiören Sizinle Gurur Duyuyor” sloganıyla gençlere yönelik proje geliştirilebilir. Başarılı olan gençler, kendi alanlarında başarı sahibi uzmanlarla deneyim - paylaşımı adı altında bir araya getirilebilir.
- Keçiören Belediyesi “Yurtdışı Kardeş Belediyeler” arasında Afrika ülkeleri yer almamaktadır. ”Gelecek Afrika’da” sloganından yola çıkarak sosyal belediyecilik kapsamında “Uzat Elini Kardeşim” diyerek Afrika ülkeleri ile kurulacak köprü ile kardeş belediyeler seçilebilir.
- Eğitim faaliyetleri kapsamında ilkokullara tasarruf ve çevre konulu eğitimler verilebilir.
- Muhtaç ailelere yönelik belirli bir limitte sosyal kart verilerek muhtaç ailelerin rencide edilmemesi sağlanarak kendi gıda alışverişlerinin kendilerinin yapması sağlanabilir.

KAYNAKÇA

Adıyaman, A. T. ve Demirel, S. (2011), “Sosyal Belediyecilik Üzerine Bir İnceleme: Ankara Büyükşehir Örneği”, *Dış Denetim Dergisi*, 0(4), 115-129.

Akdoğan, Y. (2002), Ulusal Soruna Yerel Çözüm: Sosyal Belediyecilik, *Eminönü Bülteni*, Şubat Sayısı.

Alan, Ç. (2018), "Türkiye’de Sosyal Belediyeciliğin Uygulanmasını Zorlaştıran Nedenler", *Journal of International Management, EducationalandEconomicsPerspectives*, 6(2), 54–66.

Ateş, H. (2009), "Sosyal Belediyecilik", *MÜSİAD Çerçeve Dergisi*, (49), 88-95.

Bayramoğlu, S. (2015), *Toplumcu Belediye Nam-ı Diğer Belediye Sosyalizmi*, Ankara, Nota Bene Yayınları.

Bilgehan, M. (2016), *Türkiye’de Sosyal Belediyecilik Uygulamaları: Denizli Büyükşehir Belediyesi Üzerinden Bir İnceleme*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi, Isparta, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Efe, H. (2012), *Türkiye’de Sosyal Belediyecilik: Bayrampaşa Belediyesi Örneği*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, Bahçeşehir Üniversitesi.

Ersöz, H. Y. (2011), *Sosyal Politikalarda Yerelleşme*, İstanbul, İTO Yayınları.

İpek, S. ve Çıplak, B. (2016), "Türkiye’de Sosyal Belediyecilik ve Sosyal Bütçe Uygulamaları: Çanakkale Belediyesi Örneği", *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 14 (27), 201-215.

İzci, F. Ve Turan, M. (2013), Türkiye’de büyükşehir belediyesi sistemi ve 6360 sayılı yasa ile büyükşehir belediyesi sisteminde meydana gelen değişimler: Van örneği, *Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18 (1), 117-152.

Keçiören Belediyesi 2015-2019 Dönemi Stratejik Planı, Ankara, Keçiören Belediyesi.

Keçiören belediyesi 2018 yılı performans programı, Ankara, Keçiören Belediyesi.

Keçiören Belediyesi 2020-2024 Dönemi Stratejik Planı, Ankara, Keçiören Belediyesi.

Keçiören Belediyesi Özel yayınlar, Ankara, Keçiören Belediyesi, 2019.

Keçiören Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, 2017.

Keçiören Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, 2018.

Keleş, S. (2008), *Türkiye’de Sosyal Belediyecilik Uygulamaları ve Ankara Büyükşehir Belediyesi Örneği*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kesgin, B. (2012), "Kentsel Yoksulluğa Yönelik Yerinden Ve Yerel Müdahale: Sosyal Belediyecilik", *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 0(26), 169-180.

- Koray, M. ve Temiz, H. E. (2014), "Merkezi Yönetimle İlişkiler, Kısıtlar ve Harcamalar Çerçevesinde Sosyal Belediyecilik ve Dört Büyükşehir Belediyesi Açısından Uygulamalar", *Çalışma ve Toplum*, 42(3), 11-60.
- Küçük, H. (2018), "Türkiye’de Merkezi Yönetim ve Yerel Yönetim İlişkisinde Sosyal Politikalar Üzerine Karşılaştırmalı Bir Değerlendirme: Kadıköy Belediyesi ve Esenler Belediyesi Örneği", *Balkan Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(14),198-217.
- Öz, C. S. (2010), *Sosyal Belediyecilik Bağlamında Evde Bakım Hizmetleri (İstanbul, Ankara, Kocaeli Büyükşehir Belediyeleri Örnekleri)*, yayınlanmamış doktora tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Öztürk, H. ve Gül, H. (2012), "Sosyal Belediyecilik Sosyal Haklar ve Sosyal Devlete Bir Alternatif Mi?", *Sosyal Haklar Ulusal Sempozyumu IV*,377-392.
- Pektaş, E. K. (2010), "Türkiye’de Sosyal Belediyecilik Uygulamaları ve Temel Sorunlar", *Akademik İncelemeler Dergisi*, 5(1), 5-22.
- Şahinoğlu, İ. (2014), *Avrupa Birliği Uyum Sürecinde Türkiye’de Sosyal Belediyecilik Anlayışı*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şataf, C. ve Bilgehan, M. (2017),"Avrupa’da Sosyal Belediyecilik Anlayışı ve Türkiye", *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 8(17), 13-33.
- Şataf, C. ve Taşdelen, S. (2019), "Türkiye’de Sosyal Belediyecilik Faaliyetleri Çerçevesinde Antalya Büyükşehir Belediyesi Örneği", *Ekonomi Bilimleri Dergisi*, 11(1),1309-8020.
- Toprak, D.ve Şataf, C. (2009), "Türkiye’de Yerel Yönetimler Reformu Çerçevesinde Sosyal Belediyecilik Yaklaşımı", *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 1(1), 11-24.
- Ünlü, U. (2016), "Sosyal Belediyecilik Anlayışının E-Belediyecilik Uygulamalarına Entegre Edilmesi", *Sayıştay Dergisi*, (102), 63-89.